

Motion to pass.

Sri H. V. KOUJALGI.—I beg to move :

“That the Mysore Land Revenue (Amendment) Bill, 1969 as amended, be passed.”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore Land Revenue (Amendment) Bill, 1969 as amended, be passed.”

The motion was adopted.

Farewell to the Speaker for his Foreign tours

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಾವು ಇದೇ ತಿಂಗಳು 14 ನೆಯ ತಾರೀಖು ವಿವೇಶ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೂ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು,—ಅದರ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ,—ತಮಗೆ ಶುಭಾಶಯವನ್ನು ಕೋರತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಈ ದಿವಸ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಪರವಾಗಿಯೂ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ ಪರವಾಗಿಯೂ ತಮಗೆ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಅಡಿಗಡೆಗೂ ಜಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲ ಎಂದು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಕಳೆದ ಜನವರಿ 21 ರಲ್ಲಿಯೇ ಏನೋ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು. ಆ ದಿವಸದಿಂದಲೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರೆಸ್ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಬಹಳ ತಾಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗದೆ ರಾತ್ರಿ 7 ಗಂಟೆ, ಕೆಲವು ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನ ರಾತ್ರಿ 9-10-11 ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ನಡೆದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಬಹಳ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾರ್ತಿ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಕಾಲದವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದು ಹೇಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಬರೆದುಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯಿತು ಅನ್ನುವುದನ್ನು, ಯಾರಾರು ಏನೇನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು ಅದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಓದಿದರೆ ನನಗೆ ಅನೇಕಾರ್ವತಿ ನಾವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂದು ಬಹಳ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶ್ಲಾಘನೆಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ಈ ಪತ್ರಿಕಾರ್ತರು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಬಹಳವುಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಈ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಹೇಗೆ ಅವಕ್ಕೆ ಫಿಫ್ಟ್ ಅನ್ನು ತಕ್ಕ ಒಂದು ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಬಂದ ಆ ರೋಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅದು ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಯೋ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ನಂತರ ಈ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗಗಳೂ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಒಂದು ಇನ್ನೂ ಕೇವಲ 22 ವರ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವು. ಆದರೆ ದಾಸ್ಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಇನ್ನೂ ಕಾಲ ಒೂರಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಘಟನೆಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸದಂತಾಗಲಿ—ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಲಿ ಆ ರೀತಿ ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾರೈಸಲಿ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಅದರ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರು ಅದನ್ನು ಅಪ್ರ ಸಂಗವೆಂದು ಭಾವಿಸದಿರಲಿ. ಈ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸದರಿಪ್ಪಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ, ಅವರ ಅಭಿರುಚಿ ಇನ್ನೂ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ತರುಣ ಮಿತ್ರರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರುಣ ಮಿತ್ರರು ಈ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡುವಂತೆ ಶ್ರಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಒಂದು ಸದವಕಾಶ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರೇಶ ನದ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಬಹಳ ನೋವಾಗಿರ ಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕನೆಯಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಸಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು, ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಂಥಾ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಗನಗುತ್ತಾ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸಂಪ್ರದಾಯ; ಹಾಗೂ ಉಚಿತವಾದದ್ದು. ಇಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾದಾಗ್ಯೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಹಿಂದೆ ಅವಾರ್ಥದಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದು ಶಾಂತ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರು ತಮಗೆ ಅಗತ್ಯಕೆಂದ ಮನೂವೆಗಳೇನಾವರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನೂ ಕೂಡ ಈಗ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

MR. SPEAKER.—I cannot sufficiently express my gratitude for the good wishes and blessings offered by the Hon. Minister for Parliamentary Affairs on behalf of the House, on the eve of my voyage to foreign Countries. I cherish these good wishes and blessings very highly. They are my greatest asset and they will serve me on all occasions, and I am sure I will be able to fulfil the purpose of my mission more effectively and with great courage as a result of your blessings. I hope to return with added experience and knowledge so that I would be able to serve this House better.

I also express my gratitude for the appreciation of the little service that the Hon. Deputy Speaker and myself rendered to this House. After all, we did our duty and I do not know to what extent we have succeeded. But the appreciation expressed by this House for the services that we have been able to do is really heartening. I thank this House very much on that account.

Now the House stands adjourned *sine die*.

The House adjourned sine die at Fifteen Minutes past Ten of the Clock.